

[Axel Ivan Pedersen.]

ikke provenuet fra de gradvise husleje-reguleringer blev unddraget yderligere belåningsmuligheder over en årrække, således at den ønskede boligreserve kan oparbejdes i mellemtiden. Lige så sikkert som det er, at provenuet af normaliseringen i de almennyttige boligselskaber vil blive anvendt til fremme af nybyggeriet, lige så rimeligt må det forekomme, at provenuet i den private sektor, altså grundejernes forøgede indtægter, bliver anvendt på en måde, der kan gavne byggeriet, såvel privat som almennyttigt byggeri. Det kan f. eks. gøres gennem binding over en årrække til enten statsgaranterede prioritetslån eller en byggefond, og uden at ejendomsretten antastes.

Der findes i øvrigt adskillige muligheder, der kan udnyttes, men disse problemer egner sig i første omgang kun til drøftelse i udvalg, og det vil være naturligt, at dette lovforslag henvises til et sådant. Men skal en normalisering få den betydning, man tilsigter, og som det økonomiske formandskab påpeger, tror jeg, det er nødvendigt at lægge gamle fordomme til side og erkende, at særinteresser må vige for at løse den samfundsopgave, det er at genskabe normale tilstande på boligmarkedet. Sådanne nås kun gennem finansieringsvilkår, der sikrer en stabil byggerytme til gavn ikke alene for byggepladsen, men også for den industrielle virksomhed bagved. Det nås også kun gennem en almindelig tilskuds-politik bygget op på vurderingen af boligens standard og ikke på mere eller mindre konjunkturprægede, løstagtigt ansatte lejeværdier. Det må tillige bygge på en fornuftig udligning mellem ejere og lejere, mellem hvilke der i de senere års byggeri er blevet en udpræget skattemæssig forskelsbehandling. Det er en boligpolitisk helhedsløsning, der tiltrænges, og en sådan vil socialdemokratiet mevirke til ud fra den betragtning, at boligspørgsmålet har en afgørende indflydelse på landets økonomiske liv og derfor bør løses som en samfundsopgave.

Guldborg: Jeg skal ikke gå ind i en mere almindelig debat om bolig- og byggeproblemerne i al almindelighed, men blot nøjes med i nogle få bemærkninger at tilkendegive mit partis syn på det foreliggende lovforslag og dets princip om en boligfond,

som hermed er lagt på bordet — og det er vel ikke første gang.

Det undrer mig i og for sig, at man nu efter så mange års forsøg med forskellige metoder fra nogen side kan svinge sig op til en fornemmelse af, at forslag om en boligfond med en fast, særlig lav rente for byggeriets vedkommende overhovedet skulle indeholde nogen som helst løsning. Sandheden er jo den, at igennem alle de mange år, man har haft med reguleringer på husleje- og byggefronten, har man jo i og for sig anvendt denne metode, den har bare heddet noget forskelligt, og den er regnet ud på forskellig måde. Hvad enten man anvender den form, at man yder statslån til en særlig billig rente, eller den form, at man kalder det en boligfond til en fast rente, eller man kalder det et tilskud til byggeudgifterne i byggeriet, eller man kalder det indirekte tilskud til byggeriet gennem nedbringelse af lejen, så er alle disse støtteformer jo i og for sig fra et økonomisk synspunkt udtryk for det samme. Resultatet af disse forskellige metoder og forsøg kender vi jo. Resultatet er den situation, man har, og som ingen er tilfreds med.

Så kan man undre sig over, at nogen kan tro, at fordi man giver det en ny etikette, en anden form, og nu altså siger, at det skal hedde boligfond, og at der skal være en fast rente, en lav rente i forhold til, hvad anden produktion må betale, skulle det hele kunne blive bedre og problemet løst.

Når man kan se så forskelligt på det, er det jo nok, fordi det afgørende er, om man ser på byggeriet som en produktion eller som en slags samfundsaktivitet, som skal opretholdes af samfundet. Jeg hører jo til dem, der føler sig overbevist om, at det eneste, der kan fremskaffe en både tilstrækkelig hurtig og billig og rigtig løsning af bolig- og byggeproblemet, er konkurrence, og at man ad den vej kan opnå langt, langt mere end på anden måde, og at det i øvrigt er den eneste måde, man, når det kommer til stykket, kan opnå noget på. Vor opgave er at finde ud af, hvordan vi kommer over i en ordening, hvor denne konkurrence kan få lov til at virke. Tanken om at skille en del af det samlede produktionsliv, altså det, der vedrører byggeriet, ud i en særlig finansieringsordning med en særlig lav rente